

ID-DAWL

MEJJU 2024

WWW.AHMADIYYA.MT

NUMRU 77

**“Ibni! Osserva t-Talb, aghmel it-tajjeb, ipprojbixxi
l-hażin, u ssaporti bis-sabar dak kollu li jiġrilek.
Tassew li dawn huma mill-aqwa kwalitajiet.”**

**Il-Gideb taht
Ċirkostanzi**

**Determinazzjoni
u Kuragg**

**Triq għall-
Pjetà u Safa**

**Il-Falsità element
tal-Hażen**

Editorjal

Q&A

Wiehed jista' jghid gidba taht ċerti ċirkostanzi?

Imam Laiq Ahmed Atif

President Ahmadiyya Muslim Jamaat

Issir allegazzjoni li fl-Iżlam il-gideb huwa aċċettat taht ċerti ċirkostanzi, pereżempju, għall-iskop tat-tixrid tal-fidi, matul il-gwerer, għar-rikonċiljazzjoni ta' koppji li jkunu qed jiġġieldu jew nies oħra, jew sabiex wiehed jahbi twemminu minhabba l-biża' u dan jissejjah *Taqiyyah*. Il-Qdusija Tieghu, Hażrat Mirza Masroor Ahmad^{aba}, wiegħeb għal din il-mistoqsija u qal:

“Fil-Koran Imqaddes u f'*ahadith* ġenwini [diskorsi tal-Qaddis Profeta Muhammad^{sa}] il-gideb jitqies bħala **‘wiehed mill-aktar gravi mid-dnubiet’** u l-Qaddis Profeta Muhammad^{sa} kemm-il darba wissiena biex noqogħdu 'l bogħod minnu.

Kif jingħad fir-rakkont...‘Wiehed li jghid u jippromwovi kelma għall-ġid biex jirrikonċilja n-nies mhuwiex giddieb.’ Eżempju ta' dan huwa meta medjatur iwassal lil naha l-affarijiet tajba li jkunu ntqalu min-naħa l-oħra u ma jghid xejn dwar l-affarijiet negattivi; medjatur bhal dan ma jistax jissejjah giddieb.

Sunan al-Tirmizi [isem tal-ktieb] irrekordja din l-istorja hekk kif giet irrakkontata minn Hażrat Asma^{ra} bint Yażid bil-kliem li ġej: ‘Mhuwiex legittimu li tigdeb hlief fi tliet okkazzjonijiet: xi haġa li jghid ir-raġel biex joghġob lil martu; li tigdeb tul il-gwerra; u li tigdeb biex tnissel il-paċi fost in-nies.’

L-ewwel nett, dan ir-rakkont ta' *Sunan al-Tirmizi* mhuwiex aċċettabbli l-għaliex jikkontradixxi kmandament ċar tal-Koran Imqaddes u rakkonti oħra meħuda minn *ahadith* ġenwini [*sahih*].

ID-DAWL

MEJJU 2024 – Numru 77 – Pubblikazzjoni ta'
AHMADIYYA MUSLIM JAMAAT MALTA
Mob: 79 655 255 | Tel: 21 655 255
Email: amjmalta@gmail.com
www.ahmadiyyamalta.org

INDEX

Lying under circumstances	02
High resolve	04
Truth: a path to purity	06
The right path is built on truth	08
Falsehood an element of evil	08

It-tieni, l-Iżlam qatt ma ġġustifika l-gideb għall-ebda okkażjoni. Għall-kuntrarju, jgħalliem biex ma nabbandunawx il-verità, anki sal-punt tal-mewt.

Il-Messija Mwiegħed^{as} ukoll iggwidana f’dan ir-rigward. B’hekk, waqt li kien qiegħed iwieġeb għall-istess allegazzjoni, huwa jikteb fil-ktieb tiegħu, *Nur-ul-Koran* Nru 2:

“Il-Koran Imqaddes jikkonsidra t-tliissin tal-falsità daqslikieku kienet idolatrija, hekk kif Alla l-Eżaltat jistqarr: **‘Warrbu għalhekk l-istmerrija tal-idoli u warrbu l-kliem kollu ta’ falsità.’**... Il-qofol tal-kwistjoni hija li l-ebda *hadith* [diskors tal-Profeta^{sa}] ma tippermetti l-gideb; anzi, dan il-kliem li ġej jinsab f’*hadith*: **‘Għidu l-verità anki jekk tinqatlu u tiġu mahruqa.’**... Barra minn hekk, ejja nġhidu li kien hemm *hadith* li tikkontradixxi dak li jġhid il-Koran Imqaddes u l-*ahadith* ġenwini, din ma jkunx jisthoqqilha l-attenzjoni tagħna l-għaliex ahna naċċettaw biss dawk l-*ahadith* li ma jmorrux kontra l-*ahadith* ġenwini u l-Koran Imqaddes.” (*Nur-ul-Koran* Nru 2, *Ruhani Khazain*, Vol. 9, pp. 403-405)

Għaldaqstant, bl-ebda mod mhuwa aċċettabbli li nemmnu li l-gideb huwa aċċettat fi kwalunkwe *hadith*. Għalhekk, jekk hemm mod kif nirrikonċiljaw dawn l-*ahadith* biex jiġu konformi mal-Koran u s-*Sunnah* [eżempji prattiċi tal-Qaddis Profeta Muhammad^{sa}], hemmhekk ahna naċċettaw dawn l-*ahadith* wara din ir-rikonċiljazzjoni. Altrimenti, ahna ma nkunux nistgħu naċċettaw dawn l-*ahadith* għaliex imorru kontra t-tagħlim ċar tal-Koran Imqaddes u l-Messaġġier ta’ Alla [il-Qaddis Profeta Muhammad^{sa}]. (*Alhakam*)

Determinazzjoni qawwija u kuraġġ u ġentilezza jistgħu jeżistu flimkien. Jekk dawn ma jkunux flimkien, allura persuna bħal din tkun dgħajfa u mhux se jkollha morali. Meta tohloq qalb ratba, ma jfissirx li persuna ta' qalb ratba u ta' hniena se tippanikja fil-hin tad-diffikultajiet u ma jkollhiex is-saħħa biex tiffaċċja t-tbatija. Imma dawn iż-żewġ kwalitajiet jistgħu jeżistu flimkien u jidhru f'ħinohom.

Il-Qaddis Profeta Muḥammad^{sa} kellu qalb ratba u hanina għal kulhadd, mhux biss għall-bnedmin, imma wkoll għal hlejjaq oħra bħal annimali u għasafar eċċ. Izda meta kien hemm mument iebsa u diffiċli li kellu jiffaċċja, fil-fatt parti kbira ta' ħajtu ma kienx żmien faċli, huwa ffaċċjahom b'mod sod, b'kuraġġ u b'determinazzjoni. Qatt ma ppanikja, qatt ma beża', qatt ma tilef it-tama imma dejjem baqa' sod u b'saħħtu.

Mela l-ġentilezza ma tfissirx li persuna tkun dgħajfa fi żminijiet ta' diffikultajiet jew tiflew il-kuraġġ quddiem diffikultajiet li qed jiżdiedu. Għalhekk, huwa importanti li l-ġenituri jgħallmu lit-tfal tagħhom il-valuri tal-kuraġġ u determinazzjoni qawwija, u għandna nżommu f'moħħna li din id-determinazzjoni u l-kuraġġ jitwiellu mit-tfulija.

Il-Koran Imqaddes

“Intom li temmnu, fittxu l-ghajnuna ta' Alla fis-sabar u fit-Talb; żgur li Alla jżomm ma' dawk li huma sodi.” (2.154)

“Tassew li se nittestjawkom b'xi biża', u b'guħ, u b'nuqqas ta' ġid, ħajjiet u frott. Agħti l-bxara t-tajba lil dawk li huma sodi u jistabru.” (2.156)

“Ibni l-ghaziz! Osserva t-Talb, amar it-tajjeb, ipprojbixxi l-hazin, u ssaporti bis-sabar dak kollu li jiġrilek. Tabilhaqq li dawn (*l-ghemejjel*) huma mill-aqwa kwalitajiet.” (31:18)

“Min jistabar u jahfer, tabilhaqq dan ikun wiehed mill-aqwa għemejjel u d-determinazzjoni qawwija.” (42.44)

“Tabilhaqq li aħna se nittestjawkom sakemm insiru nafu lil dawk minnkom li jħabirku għall-kawża ta' Alla, u dawk li huma sodi.” (47.32)

Diskorsi tal-Qaddis Profeta Muhammad^{sa}

Dak li huwa b'saħhtu mhuwiex dak li jitfa' fl-art lill-ohrajn bid-daqqiet; dak li huwa b'saħhtu huwa dak li jrażżan lilu nnifsu meta jkun imghaddab jew meta jkun irrabjat. (*Bukhari u Muslim, Gardens of the Righteous*, p. 16)

Abu Saeed u Abu Hurairah jirrakkontaw li l-Qaddis Profeta Muhammad^{sa} stqarr: Kull tip ta' inkwiet, mard, ansjetà, niket, uġigh jew dwejjaq li jista' jahkem lill-fidili, saħansitra anki tingiża ta' xewka, Alla jnehhi minn dik is-sitwazzjoni xi ftit mit-toqol tagħha. (*Bukhari u Muslim, Gardens of the Righteous*, p. 14)

Usamah ibn Zaid, li kien mahbub mill-Qaddis Profeta Muhammad^{sa} u iben xi hadd li kien iħobbu, jirrakkonta li wahda mill-bniet tal-Qaddis Profeta Muhammad^{sa} bagħtitlu messaġġ li binha kien wasal fl-aħħar u talbitu bil-herqa biex iżurha. Huwa bagħtilha t-tweġiba tiegħu b'dan il-messaġġ: ta' Alla huwa dak kollu li Hu jagħti u ta' Alla huwa dak kollu li jiehu lura [jigifieri kollox hu ta' Alla]. Kollox għandu t-terminu tiegħu ppjanat minnu. Għaldaqstant, kun soda u itlob għall-grazzja u l-kompassjoni Tiegħu. Hija reġgħet bagħtitlu messaġġ titolbu bil-ħniena f'Isem Alla biex iżurha. Huwa qam u telaq għal għandha flimkien ma' Sa'ad ibn Ubadah, Mu'az ibn Jabal, Ubayy ibn Ka'ab, Zaid ibn Thabit u ohrajn. Meta wasal il-Profeta Muhammad^{sa}, urewh it-tifel u hu ħadu f'hoġru. Meta ntebah bil-qagħda mwiegħra tiegħu beda jibki, imbagħad Sa'ad esklama: Messaġġier ta' Alla, dan x'inhu? Huwa stess wieġeb: Din hija mogħdrija u kompassjoni li Alla qiegħed fil-qlub tal-qaddejja Tiegħu (verżjoni oħra tgħid: fil-qlub ta' whud mill-qaddejja Tiegħu kif xtaq Hu). Alla jkollu ħniena minn dawn il-qaddejja Tiegħu li juru kompassjoni. (*Bukhari u Muslim, Gardens of the Righteous*, p. 12)

Il-verità: triq għall-pjetà u safa

Il-verità hija kwalità li hija approvata universalment u reklamata bil-kbir. Madanakollu, hija wkoll realtà li wara li kulhadd jifhem l-importanza profonda li dejjem ngħidu l-verità, xorta kull meta tqum l-okkażjoni, tintuża l-falsità għall-gwadann personali. F'dan iż-żmien ta' teknoloġija moderna, il-midja soċjali wkoll tintuża sabiex tixtered il-falsità u l-aħbarijiet foloz.

Madanakollu, irridu nifhmu li l-verità hija l-pedament ta' kull żvilupp soċjali, reliġjuż u spiritwali; u r-riforma mhijiex possibbli minghajr il-verità.

Il-helsien min-nuqqasijiet

Huwa rrakkontat li darba, persuna li kellha hafna nuqqasijiet u vizzji resqet lejn il-Qaddis Profeta Muḥammad, is-sliem għalih, u staqsietu liema mill-vizzji li kellha kellha twarrab halli tibda tirriforma ruħha, billi ma kinitx taḥseb li huwa possibbli li teħles mill-vizzji kollha tagħha. Bħala tweġiba, il-Qaddis Profeta Muḥammad^{sa} widdibha biex tabbanduna l-falsità u dejjem tistqarr il-verità.

L-individwu kien kuntent bit-twegiba tal-Qaddis Profeta Muḥammad^{sa} u haseb li kien faċli għalih li jieqaf jigdeb waqt li jibqa' jwettaq il-vizzji l-oħra, iżda għara li kull meta beda jahseb biex jagħmel xi haġa immorali jew hażina, kien jieqaf u jhewden li kieku kellu jinqabad, ma kienx ikollu għażla hliet li jistqarr il-verità, minhabba l-wegħda li kien għamel lill-Qaddis Profeta Muḥammad^{sa}.

Bhala rizzultat, maż-żmien heles min-nuqqasijiet u l-vizzji kollha li kienu jahkmuh qabel. Seta' faċilment baqa' jigdeb iżda, billi kien għamel wegħda lill-Qaddis Profeta Muḥammad^{sa}, kien determinat u impenjat li jżommha, u eventwalment ingħaqad mad-devoti u laħaq il-livell xieraq ta' kredent.

Minhabba li warrab il-falsità kien kapaċi jittrasforma lilu nnifsu u jehles mid-drawwiet hżiena u nuqqasijiet kollha.

Fil-Koran Imqaddes, Alla jfakkarna hafna drabi inkunu onesti u sinciera. Alla jgħidilna li dawk li jinkoraġġixxu l-verità u l-fermezza, li huma interdipendenti u għandhom il-pedamenti ta' karattru tajjeb, ikunu qed jassiguraw li jkollhom haġja ferħana, kuntenta, prospera u progressiva. (Il-Koran, Kapitlu 103)

It-triq it-tajba hija mibnija fuq il-verità

Barra minn hekk, Alla baghat il-Profeti lejn nazzjonijiet differenti biex ifakkarhom jaqbdu t-triq it-tajba u jersqu aktar qrib lejn Alla. Din it-triq hija dejjem mibnija fuq il-prinċipji tal-verità u kienet il-messaggġ fundamentali tal-Profeti u l-kotba mqaddsa kollha. Il-Koran Imqaddes dejjem ihegġgħna biex inkunu onesti u nseguw t-triq dritta tal-verità; u persuna ma tistax issir onestà jekk ma tgħidx il-verità (4:70). L-aktar mezz faċli lejn it-*Taqwa* (onestà u ġustizzja) huwa li nseguw t-triq tal-verità.

Il-Qaddis Profeta Muḥammad, is-sliem għalih, dejjem ta importanza kbira lill-verità, u kien magħruf bħala *al-Sadiq* (is-sinċier) u *al-Amin* (il-leali). Darba gavar il-familja u n-nies tiegħu taħt muntanja żgħira u qalilhom, “Jekk ngħidilkom li armata kbira qiegħda tistenniekom wara din l-gholja, temmnuni?” Anki jekk kien evidenti li armata kbira ma setgħetx tistahba wara dik l-gholja żgħira, li kien impossibbli li kien hemm armata u li ma kinux rawha jew lemhuha, xorta qalu għalenija, “Iva, għax inti dejjem għedt il-verità.” Għalhekk, din hija s-setgħa tal-verità li tassew tattira l-erwieh u l-qlub sani.

L-akbar parti tal-ħażen hija l-falsità

Fil-qosor, l-ewwel u l-aktar punt kruċjali huwa li nadottaw id-drawwa tal-verità. L-akbar parti tal-ħażen li jixtered fid-dinja llum il-ġurnata hija l-falsità. Fir-relazzjonijiet nazzjonali u internazzjonali naraw policies ambigwi li ma jirriflettux sewwa l-valur tal-verità.

Għaldaqstant, huwa important ħafna li ngħallmu lit-tfal tagħna biex jistqarru l-verità minn età bikrija u bl-ebda mod m'għandhom jużaw il-gideb. Huwa fatt li daww in-nazzjonijiet li jużaw il-gideb dejjem se jibqgħu dgħajfa u ma jkollhomx is-saħħa biex jimxu mal-valuri morali għoljin. L-ebda proġett ta' valur għoli ma jista' jinbena mingħajr pediment sinċier. Il-verità m'għandhiex prezz u hija waħda mill-ogħla valuri tal-bniedem. Il-verità hija riflessjoni tal-morali għoljin u l-karattru ta' persuna. Għalhekk, dejjem għandna nistqarru l-verità u bl-ebda mod ma nużaw il-gideb. Bla dubju ta' xejn, il-verità għandha forza, setgħa u attrazzjoni enormi.

IMHABBA GHAL KULHADD - MIBEGHDA GHAL HADD

“ID-DAWL” (The Light) is a Maltese magazine published
by the Ahmadiyya Muslim Jamaat Malta.

amjmalta@gmail.com
www.ahmadiyya.mt